Республика илмий-амалий конференцияси материаллари ТЎПЛАМИ

Republican Scientific and Practical Conference materials COLLECTION

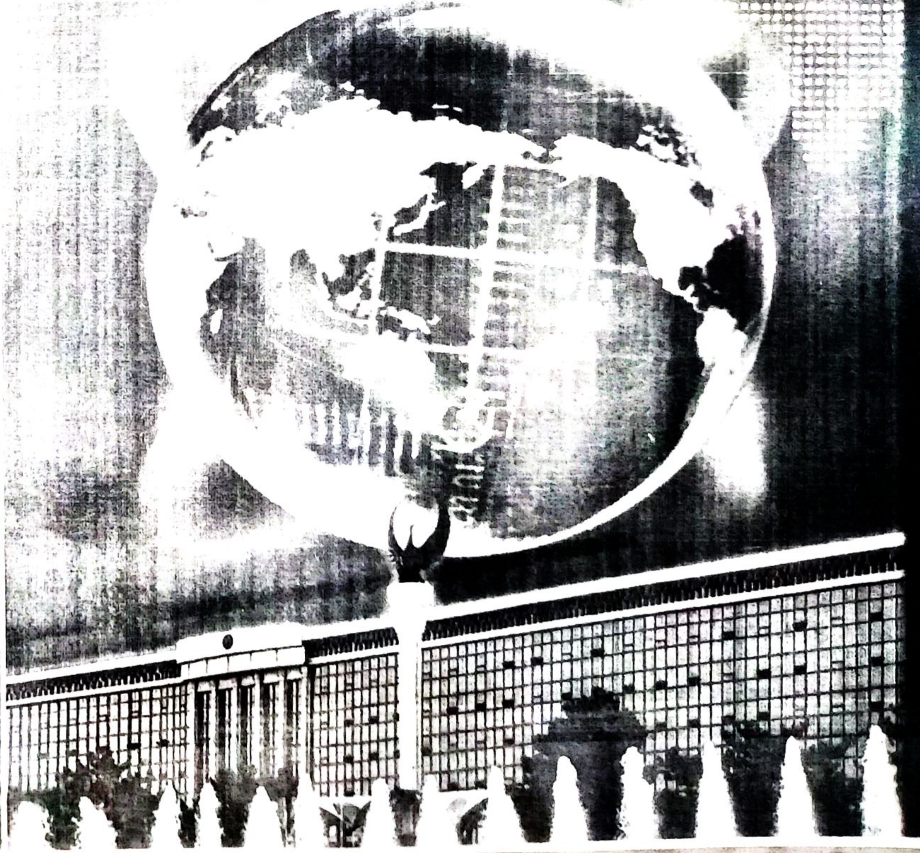

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ
MINISTRY OF EDUCATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ХОДИМЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ

THE RETRAINING AND INCREASING SKILLS OF PEDAGOGICAL STAFFS INSTITUTE OF JIZZAKH REGION

ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

THE CURRENT PROBLEMS OF USING INFORMATION-COMMUNICATION TECHNOLOGY IN EDUCATIONAL PROCESS

Республика илмий-амалий конференцияси материаллари

ТЎПЛАМИ

Republican Scientific and Practical Conference materials

COLLECTION

(2015 йил 20 ноябр)

Жиззах-2015 йил

ЁШЛАРГА МОДУЛ ТИЗИМИ АСОСИДА ТАЪЛИМ БЕРИШНИНГ АҲАМИЯТИ

Ш.Камолова, Н.Пулатова, ЖДПИ катта ўқитувчилари
У.Усанов, ЖДПИ 3-курс талабаси

«Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»да «Халқнинг бой интеллектуал мероси ва умумбашарий қадриятлар асосида, замонавий маданият, иқтисодиёт, фан, техника ва технологияларнинг ютуқлари асосида кадрлар тайёрлашнинг мукаммал тизимини шакллантириш Ўзбекистон тараққиётининг муҳим шарти» эканлиги асосланган

Илмий дунёқараши кенг, интеллектуал салоҳиятли ёшларни тайёрлаш замонавий таълим тизими олдидаги долзарб муаммоларидан биридир.

Маълумки, «XXI аср – интеллектуал аср» деб аталмоқда ва бу янги соҳа бу янги билимлар ишлаб чиқиш учун (маълумот, маълумотлар базаси, ахборот, ахборотлар банки ва б.к.) технологиялар, услублар, техник воситаларни ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган ахборот саноати юзага келмоқда. Бу эса ахборот технологияларини ҳам сифат кўрсаткичларини замон билан ҳамнафас қилишни тақозо этади.

Демак, бугунги кунимиз «манбалар → белгилар → маълумотлар → маълумотлар базаси → ахборотлар → ахборотлар банки → ахборотли технологиялар → ахборот технологиялар→модул тизими»да фикр юритишни тақозо қилар экан. Шунинг билан бирга бу аср инсониятнинг ахборот ишлаб чиқариш бўйича имкониятларини кучайтирувчи модул тизимлари, ахборотлашган жамиятнинг интеллектуал салоҳиятли сифатини ҳам белгилар экан ва бундай жараёнлар ахборотлаштириш саноатини мунтазам ривожлантиришни таъминловчи илмий-техник асос ҳамдир.

Таълим тизими олдида турган масалаларни муваффоқиятли ҳал етишга ёрдам берадиган.замонавий талабларга кўпроқ мослашган кадрлар тайёрлашнинг модул тизимидир кадрлар таййёрлаш миллий дастурида бунга алоҳида эътибор қаратилган.

Ўқитишнинг модул тизими ёшларнинг билим савиясини оширишда илмий дунёқарашини кенгайтиришда. жамият тараққиёти савиясини тезлаштиришда ва давлатнинг иқтисодий ҳамда маънавий-маърифий қудратини юксалтиришда фойдаланиш мақсадга мувофиқ бўлиб, бундан пировард мақсадимиз халқ фаровонлиги, юрт тинчлиги, Ватан тараққиётини ўзида мужассам қилган Озод ва обод Ватан қуришдан иборат

Бугунги кундаги таълим-тарбия жараёнида, айниқса илмий дунёқарашни кенгайтиришда модул тизимидан фойдаланиш ҳақида тушунчалар бериб бориш мақсадга мувофиқ бўлади.

Демак, ."Модулли ўқитиш" термини халқаро тушунча модул билан боғлиқ бўлиб, ўнинг битта маъноси – фаолият кўрсата оладиган ўзаро чамбарчас боғлик элементлардан иборат бўлган тугунни билдиради. Бу маънода у, модулли ўқитишнинг асосий воситаси сифатида, тугалланган информация блоки сифатида тушунилади.

Модул фанининг фундаментал тушунчаларини – маълум ҳодиса ёки қонун, ёки бўлим, ёки маълум бир йирик мавзу ёки ўзаро боғлиқ тушунчалар гурухини ўз ичига олади.

Модул бу ўқув материалининг мантиқан тугалланган бирлиг бўлиб ўқув фанининг бир ёки бир неча фундаментал тушунчаларини ўрганишга қаратилгандир. Ўқитишнинг модул тизими ҳақида расмий равишда биринчи марта 1972 йил, ЮНЕСКОнинг Токиодаги бутун жаҳон конференциясида сўз юритилган эди. Модул ўқитиш технологияси – фукционал тизимлар, фикрлашнинг нейрофизиологияси педагогик – психологиясининг мумий назариясидан келиб чиққан. Изланишларга кўра инсон мияси информацияни квант кўринишида "бошқача айтганда маълум порциялар кўринишида" яхши қабул қилади. Шундай қилиб модулли ўқитишда, талабаларни ўз қобилиятига кўра билим олиши учун тўла зарур шарт шароитлар яратилади. Модулли ўқитишда қўйидагиларни амалга ошириш кўзга тутилади:

- исчи ўқув режани чуқур таҳлили асосида ўзаро чамбарчас боўлиқ фанлар аниқланади, яъни бутун ўқув режа алоҳида макромодуллар туплами сифатида қаралади;

- ўқув материлининг такрорланишининг олдини олиш мақсадида, макро модулга кирувчи фанлар ўқув дастурларини ўзаро боғлиқлигини таъминлайди.

Модул ўз ичига 2-3 маъруза ва шу маърузалар билан боғлиқ бўлган амалий дарслар ма лаборатория ишларини қамраб олиши мумкин.

Хар қайси модул бўйича қуйидаги материаллар таёрланади:

- талабаларнинг билимини назорат қилиши учун тестлар;
- индивидуал ишлар учун топшириқлар;
- мустақил ишлар учун топшириқлар;
- ўқув услубий тарқатма материаллар;
- ўқув – илмий адабиётлар рўйхати;
- ишчи ўқув дастур.

Хар бир модул тест синовлари билан тугалланиши лозим.

Шундай қилиб модулли ўқитишдан фойдаланиш ёшларни олий малакали мутахассис сифатида шаклланишига ўз самараларини беради.

Тўғри ташкил қилинган модулли ўқитиш ўқиш вақтини 30% ва ўндан ортиқ тежаш имкониятини беради

Бу эса «XXI аср - ақл-заковат асри - ахборотлашган жамият сари асри»даги узлуксиз таълим тизимининг фаол иштирокчисини тайёрлашга мустаҳкам асос бўлади.

Бундай пайтда ёшларга модул тизими асосида таълим бериш уларнинг илмий дунёқарашини кенгайтиришда фойдаланиладиган маълумотларни тўплаш, уларни тадқиқот мақсадига мос тизимларга ажратиш ҳамда фойдаланишга қулай ҳолдаги ахборот кўринишига келтиришларига яхши самара беради.

rivojlantirishda sinf rahbarning roli.. 145
Н.Халматова, Жисмоний тарбия дарсларида электрон дарсликларни яратиш ва қўллаш.. 147
Ш. Жумаев, Л.Сиддиқов,Умумтаълим мактабларида маънавий-мафкуравий тарғибот ишларини ташкил этишда ахборот технологияларидан фойдаланишнинг назарий-амалий жиҳатлари.............. 148
Ш.Ҳамроев, Мактабларда миллий ғоя дарсларининг самарадорлигини оширишда ахборот таълим ресурсларининг ўрни.. 151
Ж.Юлдашев,Умумтаълим мактабларида таълим сифатини оширишда ахборот технология воситаларининг ўрни.. 153
Z.Mardonqulova, Metodik o'yinlarni AKT vositalari yordamidaqo'llash…….. 155

III-ШЎЪБА. УЗЛУКСИЗ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА МУТАХАССИС КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ ЖАРАЁНИДА АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР АСОСИДА КАСБИЙ КОМПЕТЕНТЛИКНИ ЮКСАЛТИРИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ

С.С.Гулямов, А.Т.Шермухамедов, Развитие дистанционного образования…………………………………………………………………….. 158
А.Т.Шермухамедов, Э.Ганиев, Применение информационно-коммуникационной технологии в развитии социального интеллекта студентов в учебно-воспитательном процессе…………………………… 160
У.Х.Мингбоев, Р.Х.Мингбоев, Э.Абдуллаев, Ўқувчиларда соғлом фикрлашни шакллантиришда ахборот-коммуникацион технологияларнинг тарбиявий ролини ошириш имкониятлари……………. 162
А.Т.Содиков, Л.Турсунова, Таълим жараёнида ахборот коммуникацион технологияларидан фойдаланиш……………………………………………… 164
Ш.Неъматова, Таълимда мултимедиа воситаларининг афзалликлари....... 167
С.М.Жумабоев, Delphi дастурлаш тилида содда дастурлар тузиш методикаси.. 168
R.N.Bekmirzaev, G.Xudoyberdiyev, F.Jumanov, Kompyuter texnologiyalarining rivojlanishida nanotexnologiyaning o'rni........................ 172
Н.У.Усманов, С.М.Номозов, Таълим тизимида замонавий технологиянинг мазмун-моҳияти.. 175
М.Алиева, М.Инатова, Касбий маҳорат таълим сифати омили................. 177
Ш.Камолова, Р.Мунарова, З.Алмаматова, Баркамол шахс дунёқарашининг шаклланишида ахборот технологияларининг ўрни......... 179
Ш.Камолова, Н.Пулатова, У.Усанов, Ёшларга модул тизими асосида таълим беришнинг аҳамияти.. 182
О.Абилқосимов, С.Пардабойев, С.У.Адилов, Миллий қадриятлар ёшлар маънавий маданиятини ривожлантириш омили си фатида………… [illegible]
Z.A.Mardonov, O.K.Abilqosimov, S.B.Pardaboyev, Ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanish samaradorligi……………………………… [illegible]
D.K.Norbekov, Xalq ta'limi tizimi samaradorligini oshirishda AKT ning o'rni [illegible]

M.A.Tilakova, Yuqori sinflar o'quvchilarining kreativ jihatdan o'zini o'zi o'stirishiga yo'naltirishda AKT ning o'rni.. 191
M.Shokirova,Yoshlarda axborot texnologiyalaridan maqsadli foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish.. 195
F.M.Alimov, O'.Maxmudov, Ta'lim jarayonida axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning dolzarb muammolari…………………….. 197
Ш.Б.Ахмедова, Модернизация образования – улучшение качества обучения…………………………………………………………………… 199
М.Нематова, Д.Хамроқулова , Чет тилини ўқитишдаги айрим масалалар.. 200
Р.Атамурадова, Г.Келдиёрова, О.Азизов, Таълимга илмий методик ва технологик ёндашув тамойиллари…………………………………………... 202
M.M.Jabborov, M.B.Mamatqulova, Yoshlarning ijodiy qobiliyatini oshirishda axborot texnologiyalarining o'rni.. 204
Ш.Камолова, Н.Ахмедова, Маънан етук ёшларни тарбиялашда умуминсоний қадриятларнинг аҳамияти.. 206
Ш.Камолова, С.Қодирова, Н.Дўстназарова, Ёшларни касбий фаолиятга тайёрлашда илмий изланишлар ҳақидаги билимлар узлуксизлиги............ 208
F.Rabbimova, Z.Mardonov, Z.Almamatova, Hamkorlikda o'qitish texnologiyasining o'ziga xosligi.. 211
З.Мардонов, М.Бекмирзаев, М.Исоқулова,Ўқувчи ёшларда аффектив холатларнинг олдини олишнинг педагогик муаммолари........................ 214
T.Avazov, G'.Eshmirzayev, Delphi dasturlash tilini o'rganish jarayoni bosqichlari.. 215
G'.Eshmirzayev, J.Mardonqulov, Proyektorning qo'shimcha uskunalari va ulardan o'quv jarayonida foydalanish………………………………… 218
Ж.Бустонқулова, Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими фанларини ўқитишда ахборот технологияларидан фойдаланиш……………………. 221
Ф.А.Тўрақулова, Э.Ж.Турғунова,Таълим жараёнининг тўгараклар фаолиятида ахборот-коммуникацион технологиялардан фойдаланиш....... 222
X.E.Tangirov, A.A. Qarshiyev, Matematika fanini o'rganishda o'qitishning elektron vositalaridan foydalanish.. 225
М.Х.Шарипова, Ш.Б.Холмуродов,Таълим самарадорлигини оширишда педагогик ва ахборот технологияларнинг тутган ўрни........................ 227
Ч.А.Юнусова, Таълим жараёнида ўқитувчининг компетентлик хусусиятлари.. 230
J. Yuldashev, G.Rashidova, Yoshlarda zamonaviy axborot texnologiyalardan maqsadli foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish........................ 231
П.Бердибеков, М.Шакирова,Таълим жараёнида ахборот коммуникация технологияларидан файдаланишнинг аҳамияти........................ 233
Ш.Ж.Усмонова, Ижтимоий муносабатлар тизимида интеллект функцияларининг шаклланиши.. 236
А.А.Болтаев, М.Мелибоева,Талабаларда миллий-маънавий қадриятларни шакллантиришда ахборот-коммуникацион технологияларидан фойдаланиш.. 238